

Duurzame warmte verdient een certificaat

Rob Stroeks - 29-10-2008

Samenvatting

Het Japanse ministerie van economische zaken METI heeft plannen bekend gemaakt om in 2009 te zullen beginnen met een 'Green Heat' certificate. Huishoudens en organisaties kunnen een certificaat en financiële tegemoetkoming krijgen indien ze een gedeelte van hun energievoorziening baseren op warmte die opgewekt is uit groene bronnen. Organisaties die weinig groene warmte opwekken kunnen deze milieurechten opkopen. METI hoopt hiermee een geldstroom op gang te brengen die ten goede komt aan ontwikkelaars van groene warmte, en zo de verspreiding ervan te stimuleren. Uitdaging van het systeem is vooralsnog de vaststelling van het prijskaartje dat bij de groene stroom moet horen. Slimme warmtemeters behoren tot de mogelijkheden die momenteel worden onderzocht.

Details

Provinciale overheden zijn verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van het 'Green Heat'-certificatensysteem. Zij geven de certificaten uit en betalen organisaties of gezinnen een bedrag uit dat overeenkomt met de besparing op hun energierekening. De provincie verkoopt deze milieurechten weer verder naar organisaties die (te) weinig groene warmte opwekken. Het systeem, dat in april 2009 moet ingaan, zal zich richten op thermische zonne-energie, het inzetten van sneeuw en ijs voor koeling en andere groene oplossingen voor de opwekking van warmte die geen CO₂ uitstoten. Het nieuwe certificatensysteem is een van de eerste voorbeelden waarbij zowel huishoudens als industrie een gezamenlijke stimulans krijgen voor milieumaatregelen.

Het nieuwe systeem is in concept gebaseerd op de succesformule van het bestaande 'Green Electricity Certificate' voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen. Het uit te geven certificaat geeft onder andere de hoeveelheid groene warmte aan, de soort warmte (bron), de periode en een serienummer.

Sneeuw in Hokkaido en zon in Tokio

De eerste provincies hebben al concrete plannen verkondigd.

De provincie Hokkaido in het noorden van Japan is een van de eerste provincies die concreet werk gaat maken van het systeem. Direct na de landelijke bekendmaking door METI stelde Hokkaido een commissie in die lokale aanvragen voor groene warmte uit sneeuw en ijs moet evalueren. Het besluit kwam binnen het kader van de G8-ontmoeting tussen milieuministers in

juni 2008 in Toyako (Hokkaido).

Ook de provincie Tokio heeft vergaande plannen bekend gemaakt om vanaf 2009 gezinnen tegemoet te komen die een energiezuinige boiler of geiser hebben die op thermische zonne-energie (zonnewarmte) loopt. In Tokio dragen de huishoudens voor een vierde bij aan de emissie van CO₂, de helft daarvan komt uit airconditioning en apparatuur voor warm water. Japan heeft een traditionele badcultuur en het dagelijkse warmwatergebruik is dan ook aanzienlijk hoger dan in Nederland.

Het nieuwe initiatief maakt onderdeel uit van het streven van Tokio om het aandeel zonne-energie (licht en warmte) te verviervoudigen tot een miljoen kilowatt in 2016. Het plan is om in de eerste twee jaar veertigduizend huishoudens te voorzien van panelen en collectoren.

Metten is weten

De uitdaging is vooralsnog de vaststelling van de prijs die de provincie betaalt per opgewekte eenheid groene warmte. Probleem is hoe de groene stroom gemeten moet worden. Het ministerie bestudeert daartoe verschillende mogelijkheden. Een daarvan is het plaatsen van warmtemeters. Een andere mogelijkheid is om de hoeveelheid warmte te schatten aan de hand van geleverde energiehoeveelheden. Vooral bij losstaande huishoudens en kleinere projecten kan dit moeilijk of kostbaar zijn. Maar ook de controle van de daadwerkelijk geleverde duurzame warmte is een thema dat verbetering behoeft om het systeem succesvol te maken. Voorlopig zal de certificering dan ook vooral bedoeld zijn voor grote woningcomplexen en grootschalige initiatieven vanuit de industrie. De provincie Tokio heeft bijvoorbeeld een studiegroep ingesteld om deze problemen te bestuderen, maar ook om het systeem in de basis vorm te geven. Deze 'groep van wijzen' bestaat uit kennisinstellingen, industrie en belangenorganisaties.

Kyoto doelstelling

Japan heeft na de oliecrises van de zeventiger jaren veel verbeteringen aangebracht in zuinig en efficiënt omgaan met grondstoffen, niet alleen voor energie maar ook voor producten in het algemeen. De verbeteringen van toen leggen tevens druk op de recente Kyoto-verplichtingen die Japan nu op zich genomen heeft om emissie verder terug te dringen. Het ziet ernaar uit dat Japan zijn Kyoto-doelstellingen (zes procent minder uitstoot ten opzichte van 1990) niet zal gaan halen.

Bronnen

- METI/ANRE, www.enecho.meti.go.jp/english/index.htm
- Tokyo Metropolitan Government, <http://www.kankyo.metro.tokyo.jp/>
- Ministerie van Milieu: <http://www.env.go.jp/>